

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej.

Prenumerata w Radomiu wynosi:

Miesięcznie 3 k. 70 h.

Z odnośnieniem do domu . . . 4 k. 70 h.

Na prowincji z przesyłką pocztową:

Miesięcznie 4 k. 70 h.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska № 46, dom Hempla.

Redakcja otwarta od 12 do 1 i od 6 do 7 po poł. Administracja od 9 do 1 i od 3 do 6 po poł.

Rękopisów niezastreżonych Redakcja nie zwraca.

Numer pojedynczy 24 halercze.

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysławy Adamskiej, Lubelska № 72; w Składach Win i Towarów Kolonialnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnera, ulica Skaryszewska № 16; J. Nitkowskiego, róg ul. Długiej i Szerokiej

Cena ogłoszeń:

Na 1 str. wiersz garmontowy 2 k. — h.

„ III „ „ petitowy . 1 „ 20 „

„ IV „ „ „ „ — „ 60 „

Drobne za wyraz — „ 20 „

KINO Y. CZARY. Złota śmierć

Dzisiaj ostatni dzień!!

nastrojowy dramat w 4-ch częściach, w głównej roli słynna JOANNA PETERSEN

JULJAN MIECZNIKOWSKI

RADOM.

WEŁNIANE

JEDWABNE

BAWEŁNIANE WYROBY

PRZYJMUJE FUTRA NA PRZECHOWANIE.

POLECA:

DO NABYCIA

Gerson Dąbrowska—Grotter.
Horowicz—Wstęp do statystyki teoretycznej.
Kursy uzupełniające P. M. S.—dla nauczycieli ludowych № 1 organizacja, programy, wskazówki.
Kosmowska—Domy ludowe u obcych i u nas.
Lasoń—Legjony—scen dziesięć.
Dunin—Prawa Wojny i Pokoju.
Szyller—Tradycja Budownictwa Ludowego w architekturze polskiej.
Krystall—Zagadnienia oświaty akademickiej.
Tadeusz Kościuszko—Napomnienia względem poprawy losu włościan i uniwersał Polaniecki.

Horowicz—O państwowej Organizacji Podubezpieczenia.
Charakterystyki znakomitych Palaków w okresie królów elekcyjnych.
Radziszewski—Polska idea ekonomiczna.
Wodziński—Władysław Studnicki—Fragment Irredenty Polskiej.
Kaczkowski—Zasady prawa akcyjnego.
Wiercieński, Głos ziemi Chełmskiej i Podlasia.
Biegański—Etyka ogólna.
Rudnicki—Coś wam powiem.
Heilpern—Szkoly zawodowe, rzemieślnicze i niższe techniczne.
Jeziński—Tadeusz Kościuszko.

w Księgarni

Edward Suchański w Radomiu.

Drugie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu w Radomiu

Szeroka 1

przyjmuje wkłady na oprocentowanie i wydaje pożyczki w walucie koronowej.

422 - 2

Telegramy „Głosu Rad.”

Południowo-Wschodnia.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

WIEDEŃ, 13-go lipca. Donoszą urzędownie:

Bez większych akcji bojowych.

Szef sztabu jeneralnego

Zachodnia.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

BERLIN, 13 lipca. Urzędownie z wielkiej kwatery głównej.

Grupa wojsk ks. Rupprechta

Czynność artyleryjska ożyła wieczorem i spotęgowała się w nocy do gwałtownych fal ogniowych na pozycje bojowe i teren na tyłach.

Na południowy zachód od Ypern i Baillent, tudzież na północ od Albert odparto silniejsze natarcia nieprzyjacielskich oddziałów wywiadowczych.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

Między Aisną i Marną czynność Francuzów była żywą. W walkach na przedpolach koło lasu Viller —

Cotterets wzięliśmy do niewoli jeńców. Na wschód od Reims odparliśmy nieprzyjacielskie natarcia wywiadowcze.

Por. Necker odniósł 20 zwycięstwo w powietrzu. Z eskadry amerykańskiej, która, jak już donieśliśmy leciała nad Koblencję, w nasze ręce wpadł 6 ty samolot wskutek strzału.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorf.

Koalicja wystąpi zbrojnie w Rosji.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

SZTOKHOLM, 13 lipca. „Dagbla dett” dowiaduje się, iż Rada wojenna koalicji postanowiła zbrojną interwencję w Rosji.

Miljon żołnierzy wysłała Ameryka przeciw Niemcom.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

BERNO SZW., 13-go lipca. „Agencja Havasa” donosi: Amerykański minister wojny Baker w sprawozdaniu swoim do Wilsona podaje, iż ilość wojsk wysłanych okrętami wynosi 1,099.115 żołnierzy. Ilość przybyłych z powrotem do Ameryki i poległych dochodzi do 8.165 żołnierzy. Z tego na morzu zginęło tylko 291 żołnierzy.

Mrozy w Brazylii.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

WASHINGTON, 13 lipca. Reuter: Jak donoszą, w stanie San Paulo w Brazylii zniszczył mróz zupełnie młode plantacje kawy. Wiele plantacji trzciny cukrowej i olejnika rycynowego zostało uszkodzonych.

Za natychmiastową interwencją.

Jak z Paryża donoszą, Kiereński został przyjęty przez komitet parlamentarny dla akcji zagranicznej. Na przyjęciu tem oprócz członków komisji Izby i senatu zjawili się wielu członków parlamentu. Kiereński oświadczył, że przybywa tylko jako zwykły obywatel rosyjski, ożywiony pragnieniem porozumienia się z politykami wszystkich stronnictw co do najlepszych środków przywrócenia ojezycznie pełnej siły działania. Kiereński dał obraz sytuacji w Rosji i wyłuszczył, co natychmiast trzeba uczynić w interesie wspólnym Rosji i sojuszników. Wskazał na niebezpieczeństwo, grożące Rosji z powodu pokoju brzeskiego i coraz dalszego zajmowania kraju przez Niemców. Przemawiał za natychmiastową bohaterką interwencją sojuszników dla dalszej wspólnej walki z mocarstwami centralnymi na ziemi rosyjskiej.

Przewodniczący Franklin Bouillon dziękował mówcy i wśród potakiwań obecnych wyraził zgodną wolę wszystkich stronnictw uważania Rosji nadal za sojusznika. Zauważył w końcu, że Rosjanie wszyscy, chcący w Rosji podjąć walkę, mogą być pewni bezwarunkowego poparcia Francji.

Rosja ma zapłacić Niemcom 7 miliardów rubli.

„Vossische Ztg.” donosi: Według wiadomości „Naszego Słowa” w dniu 2 b. m. odbyło się posiedzenie komisji likwidacyjnej brzeskiego traktatu w komisariacie dla handlu i przemysłu w Moskwie.

Omawiano sprawy wynagrodzenia strat wojennych, jakie podczas tej wojny Niemcy ponieśli. Ogólna suma publicznych i prywatnych należności, jakie Niemcy od Rosji powinny otrzymać, wynosi według obliczeń moskiewskiej komisji 7 miliardów rubli, przyczem Niemcy, które potrzebują rosyjskich rubli, nalegają, aby ta należność została zlikwidowana w najbliższej przyszłości.

Sprawy polskie.

Rada Regencyjna a żydzi

Przybyły do Warszawy z Moskwy lekarz Dawidsohn zakomunikował między innymi współpracownikowi „Hajata”: „Gdy delegacja polskich zawodów, wyzwolonych z Moskwy jechała do Warszawy aby prosić Radę Regencyjną, aby przy obsadzeniu polskich posad państwowych

pamiętano o polakach przebywających na emigracji, wówczas grono żydów polskich w Moskwie chciało też wysłać podobną delegację, żeby nie zapomniano przytem o żydowskich emigrantach. P. Lednicki jednak obiecał wtedy że sam to przedstawi Radzie Regencyjnej i prosił tylko o memoriał w tej sprawie. Obecnie Rada Reg. nadesłała odpowiedź, zapewniającą żydów polskich w Rosji, że mogą być zupełnie spokojni co do równouprawnienia żydów w Polsce.

Kancelaria polskiej Rady Regencyjnej w Moskwie.

W Moskwie utworzona została specjalna kancelaria męża zaufania Rady Regencyjnej. Biura kancelarii mieszczą się u p. Małczanowskiej przy Kriwonikolskim Pr. 8. Informacji w sprawie reemigracji udzielają w biurze panowie Łukasiewicz, Wasserberger i Tomczycki.

Pan Lednicki przyjmuje przedstawicieli organizacji polskich w piątki i soboty od godz. 9 do 11 przed południem.

Królestwo Polskie zwrócić Rosji!

Jak „Voss. Ztg.” donosi, członek pruskiej Izby panów hr. Brünneck Bellschwitz wydał broszurę, w której dochodzi do następującej konkluzji:

„Gdyby Polacy nie zgodzili się na takie uregulowanie spraw Królestwa, któreby leżało w interesie Niemiec, a tym samym i ich własnym interesie, w takim razie państwa centralne nie są związane proklamacją z listopada 1916 r i mają prawo zdobytych obszarem rozporządzić według swej woli; w szczególności zaś trzeba rozważyć myśl zwrócenia Królestwa Polskiego Rosji. Oczywiście na ten wypadek musiałyby nastąpić sprostowania granic stosownie do wymogów militarnych”.

Rokowania polsko-niemieckie.

Pod przewodnictwem pos. Tertila kontynuowano polskie obrady. Konferencja trwała 3 i pół godziny i jak podają „Polnische Nachrichten” wypełniły ją poufne narady nad zachodzącymi trudnościami w sytuacji. Wszyscy uczestnicy konferencji z wielką powagą starali się znaleźć drogę wspólną dla pokonania trudności. Wyniku narad niema jeszcze. Konferencja będzie dalej prowadzona.

Autorami napaści na dynastję — radykali niemieccy.

Zamieszczono w „Wiener Ztg.” obwieszczenie, iż dziennikarzowi „N. Leipziger Nachrichten” odebrano debit pocztowy w Austrii, wywołało w kołach politycznych żywe poruszenie. Zarządzenie to nastąpiło z tego powodu, iż pismo to, jedno z najskrajniejszych organów wszechniemieckich, rozpuszczało te właśnie niedorzeczne pogłoski, które w ostatnich dniach przeciw dynastji rozpuszczało. Jak „Morgenztg.” donosi, artykuły te, zawierające napaści na dynastję austriacką, rozpowszechniali austriaccy radykali niemieccy w tysiącach pism ulotnych.

Z GODZINY NA GODZINĘ.

Kalendarzyk. Dziś: Bonawentury. Jutro: Rosełanie Apost. Wschód słońca o godzinie 3.39. Zachód o godzinie 8.24. Długość dnia godzin 18.00.

Kronika miejska.

Od Redakcji. Z powodu choroby redaktora naszego pisma numer dzisiejszy zmuszeni jesteśmy dać w zmniejszonej formie. Stratę w materiale wyrównamy w dniach najbliższych.

Ze Stow. wł. sklep. spożyw. W dniu 7 lipca r. b. odbyło się ogólne roczne zebranie stowarzyszenia właścicieli sklepów spożywczych w Radomiu. Stowarzyszenie przez dwa lata egzystencji ciągle musi walczyć z ograniczeniami, jakie krepują wolny handel i nie może rozwinąć się w tym stopniu, do jakiego dąży i jak się napewno rozwinię. Jednakże pomimo tych ciężkich warunków drugi rok egzystencji stowarzyszenia wykazał pewne zyski, z których ogólne zebranie postanowiło, po zatwierdzeniu budżetu na rok przyszły, przeznaczyć na cele społeczne: kor. 100 na szkołę handlową, kor. 100 na „Ratujecie dzieci“, kor. 100 na „Kresy“. Ogółem kor. 300.

Zjazd w Radomiu.

Dzisiaj rozpoczyna swoje obrady wielki zjazd Stow. Budow. w celu zawiązania Związku Handlowego wszystkich istniejących stowarzyszeń i wzmocnienia takim sposobem tej organizacji, która w krótkim stosunkowo czasie ogarnęła całą nieomal bez wyjątku polską okupację austriackiej.

Cele i projekta zjazdu są naszym Czytelnikom znane, kilkakrotnie już bowiem obszernie informowaliśmy Czytelników jakie wytyczne ma zjazd dzisiejszy głównie na widoku.

Jak żywe zjazd radomski obudził zainteresowanie świadczyć może fakt, że bierze w nim z górą 300 osób, między innymi z Warszawy, Galicji i Poznańskiego.

Warunki składają się w ten niemożliwy sposób, że nie możemy osobiście wziąć udziału w zjeździe, tą więc chociaż drogą zasyłamy mu nasze życzenia najsprawniejszej pracy i najowocniejszego rezultatów.

Wyjaśnienie Apropowizacji.

Na skutek wzmianki naszej z dn. 7 b. m. dotyczącej wersji o słońcinie Wydział Apropowizacyjny nadsyła nam następujące wyjaśnienie:

Według rozporządzenia Komendy z dnia 10 czerwca r. b. wszyscy masarze trudniący się rzeźnią słońciną obowiązywani byli do oddania Wydziałowi Apropowizacyjnemu po 20 funtów słońcinę z każdej zabitej sztuki, dla rozsprzedania między biedną ludność m. Radomia.

Rozporządzenie to jednak przez masarzy wykonane nie było i Wydział Apropowizacyjny nie otrzymał od nich ani jednego funta słońcin.

Wobec tego, jakkolwiek zarzuty, że sprzedaż słońcin odbywała się nieprawidłowo, są zupełnie niesłuszne i pozbawione najmniejszej podstawy.

Przeciwnie zaznaczyć należy, że Wydział Apropowizacyjny nie zaniedbał starań, ażeby ludność słońciną choćby w minimalnych ilościach otrzymywała i w tym celu założył własną masarnię, z której sprzedaje słońcinę po cenie niższej własnego kosztu, a pozatym, zakupione u masarzy w marcu r. b. około 7.500 funtów słońcinę po kor. 7 hal. 50 za funt, sprzedał ludności częściowo po kor. 8, — w przeważnej zaś ilości po kor. 6 za funt, — ponosząc na tej akcji jednorazowo ryczałtową stratę powyżej 10.000 koron.

Na przyszłość — stosownie do umowy zawartej między Wydziałem Apropowizacji a masarzami m. Radomia — słońcina będzie sprzedawana ludności po kor. 9 za funt na specjalne bony

Wydziału Apropowizacyjnego, które wydawane będą w biurze Wydziału co tydzień w poniedziałki i wtorki, za okazaniem kart żywnościowych.

Z KRAJU.

Narady walutowe.

Biuro Pracy społecznej w Warszawie zaprosiło przedstawicieli różnych instytucji finansowych i społecznych, celem wyśrodkowania opinii w sprawie walutowej. W naradach brali udział między innymi mec. K. Olszewski jako przewodniczący, p. L. Goldstaub, mec. Tallen-Wileczewski, dyr. A. Wierzbicki, inż. Kociatkiwicz, dyr. S. Karpiński, H. Tenenbaum, Ad. Daab, Al. Morozewicz.

Przeważał pogląd, że nie należy na razie dążyć do deprecjacji waluty rosyjskiej, lecz przeciwnie byłoby wskazanym dążyć do zniesienia zakazu dotyczącego obrotów w rublach. Sprawy konwersji długów w rublach, nie zatwierdzono mimo wyczerpujące przemówienia, wobec rażąco sprzecznych poglądów.

Nowy podział administracyjny Litwy.

Jak „Warschauer Ztg.“ donosi, dokonano nowego podziału Litwy na powiaty. I tak, dotychczasowy powiat „Podbrodzie“ nazywać się będzie obecnie „Nowoświęciańskim“. Siedziba powiatu mieścić się będzie w Nowych Święcicach. Powiaty: Suwałki, Swiśtocz i Wasyliszki zostają rozwiązane, miejski powiat Lida został zamianowany w powiat wiejski tej samej nazwy. Utworzony został nowy powiat „Białowież“ z siedzibą w Białowieży. Powiat Swiśtocz został od południa i zachodu wcielony do powiatu Białowież, a od północy i wschodu do powiatu Wołkowyż. Powiat Wasyliszki wcielono do powiatu Plauty.

Wokoło wojny.

Manifest wielkiego ks. Michała.

Według depesz, otrzymanych w Londynie z Moskwy, wielki ks. Michał (zbiegły, jak wiadomo, z Permu do Tomska) ogłosił manifest, w którym oświadcza, że uważa za swój obowiązek przywrócić ład w państwie i wzmocnić potęgę Rosji, wobec tego, że rozwiązanie konstytuancy, która miała postanowić o formie rządu. Manifest obiecuje w końcu amnestję tym wszystkim, którzy uczestniczyli zechcą w ruchu, mającym na celu rozpędzenie obecnego rządu.

Cholera na Ukrainie.

Z Odesy donoszą, że w południowej części Ukrainy zdarzają się wypadki cholery. Epidemja przyjmuje groźny charakter.

Pracownia Obuwia
„L. DUTKOWSKI“ ulica Lubelska 36
 poleca Sz. Publiczności swe wyroby ze skóry pierwszej jakości po cenach umiarkowanych

KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE

ŻEL - BET.

A. JANISZEWSKI

Radom, ul. Długa № 28.

POLECA: PŁYTY TROTUAROWE, RYNSZTOKI, PODRYNNIKI, RURY RÓŻNYCH ROZMIARÓW DO KANALIZACJI, CEMBROWINY, POSADZKI CEMENTOWE, TARASY, KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE.

SPECJALNOŚĆ:

SŁUPY mocne! tanie! i trwałe! PUSTAKI i DACHÓWKA.

Przyjmuje zamówienia na roboty żelazo-betonowe. Kosztorysy i projekta.

Do dalszych okolic dostarczam DACHÓWKI i RURY na ryzyko loco najbliższa stacja kolejowa

Fabryka kaflí

Józefa Korupczyńskiego

w Radomiu, Lubelska № 85

poleca piece kwadratowe BERLIŃSKIE oraz żelastwo na składzie.

Przedstawiciela
 na okupację austriacką poszukuje Francuskie Laboratorium Perfumeryjno Kosmetyczne M. BONGRÉ w Warszawie.
 Tylko reflektanci znający dokładnie branżę i rozporządzający odpowiednim kapitałem, raczą składać oferty do: W. Dobrowolski, Warszawa, Chmielna 82. 421—2

Po zniwach projektuje handlowe sady, szkółki i parki T. K. Czerwiński, Biuro ogrodnicze, Radom, Lubelska 59.

Taniej niż w jesieni!

Szuka również spółnika celem założenia plantacji sadów, szkółek, jarzyn i ziół. 378—10

Plac do sprzedania wraz z ogrodem, przestroni 19.000 łokci kwadratowych przy ul. Lubelskiej № 120 (obok składu Tow. Akc. „L. J. Borkowski“). Wiadomość: Nowogrodzka № 18 u Henryka Flonta. 000—3

Do sprzedania siodła oficerskie w dobrym stanie. Można obejrzeć w mieszkaniu właściciela cegielni Prędocinek. 407—3

Jest do odstąpienia interes bławatno-galanteryjny zaraz (tylko dla chrześcijan) suma potrzebna około 50.000 rubli, wiadomość w Administr. „Głosu“. 419—2

Wygranych 3,335,000 Marek

Loterja Klasowa na Polskich Inwalidów Wojennych

Cena losu do każdej klasy: $\frac{1}{1}$ Mk. 26, $\frac{1}{2}$ Mk. 13, $\frac{1}{4}$ Mk. 6.50, $\frac{1}{8}$ Mk. 3.25.

Losy nabyć można w następujących firmach:

Adam Borowski, handel win, plac 3-go Maja
 R. Bogucki, f. „Michalski“, ul. Lubelska 4
 St. Grajner, handel win, Skaryszewska 16
 Koło Ziemianek, plac 3-go Maja
 A. Łubiński, ul. Lubelska 23 i 28

A. Małecki, ul. Lubelska 21
 M. Paschalski, ul. Warszawska 3
 „Pocztówka“ M. Szenk, ul. Lubelska 28
 J. Tałasiewicz, skład apteczny ul. Lubelska 7.

Ciągnięcie III klasy 24 i 26 lipca r. b.

Wypłatę wygranych gwarantuje Bank Ziemiański w Warszawie.

Przedstawiciel Leonard Krukowski, Radom, Szeroka 14.

Radomskie Stowarzyszenie Budowlane

LUBELSKA 41.

Biuro i hurtownia czynne od 15 czerwca 1918 r.
 CEMENT, WAPNO, PAPA PRAWDZIWA, ETERNIT, DACHÓWKA, CEGŁA, DRENY, SMOŁOWIEC, GWOŹDZIE, ŻELAZO BUDOWLANE, DRZEWO, PIECE MAJOLIKOWE PO CENACH HURTOWYCH. 291—10

Sklep przy Radomskim Towarzystwie Ogrodniczym

Plac 3 Maja liczba 1 (w podwórzu).

Poleca: kartofle młode po 25 hal. za funt., kapustę młodą od 80 h. główka, kalafjory i t. p. — po cenach niskich. Podejmuje się codziennej dostawy dla internatów, restauracji i prywatnych poważniejszych odbiorców

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński

w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1. Skład — Zgodna № 6.

Poleca: TEKURĘ SMOŁOWCOWĄ, SMOŁOWIEC, CEMENT, WAPNO, BLACHY, GWOŹDZIE, OLEJE MASZYNOWE i CYLINDROWE, SMAR do WOZÓW.

Redaktor: Czesław Xawery Jankowski.

Druk „J. K. Trzebiński“ — Radom.

Za wydawcę: Edward Suchański.

Za pozwoleniem cenzury wojennej.